

Ochrana života a zdravia zamestnancov a nárast otvorených stretov s lesnou zverou.

Rozhovor s predsedníčkou OZ DLV pani
JUDr. Vlastou Szabovou, PhD.

1

Prečo ste sa rozhodli
zaoberať
problematikou
nárastu stretov ľudí s
lesnou zverou na
Slovensku?

Na základe vyhodnotenia narastajúceho počtu podnetov zo základných organizácií Odborového zväzu DREVO, LESY, VODA, ktoré pôsobia v podmienkach Slovenskej republiky sme dospeli k záveru, že narastá počet stretov zamestnancov s lesnou zverou, osobitne s medveďom hnedým a to aj v lokalitách, kde doposiaľ nebol jeho výskyt a pohyb zaznamenaný.

Za obdobie od 1. januára 2022 bolo evidovaných 727 prípadov stretu zamestnancov s medveďom hnedým pri výkone povolania. Z toho počtu bolo zaznamenaných 44 útokov a celkovo 3 zranenia, ktoré podliehajú registrácii a ktoré si vyžiadali práceneschopnosť zamestnancov v trvaní v priemere 57 dní.

Odborový zväz pôsobí v súlade s platnou legislatívou Slovenskej republiky v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci u zamestnávateľských subjektov, ktoré patria do sektorovej príslušnosti zväzu v rámci celej Slovenskej republiky.

Nárast ohrozenia života a zdravia zamestnancov, ako aj obáv z napadnutia lesnou zverou pri výkone povolania, máme nielen zo sektoru lesného hospodárstva, ale aj zo sektoru vodného hospodárstva.

Ide len o
nepriaznivú
situáciu v lesnom
hospodárstve
alebo máte
avizované prípady
otvorených stretov
s lesnou zverou aj z
iných sektorov,
ktoré patria do
pôsobnosti
odborového zväzu?

2

3

Prečo ste sa
rozhodli s
týmto
problémom
osloviť práve
Ministerstvo
práce,
sociálnych
vecí a rodiny
SR?

Súčasťou kompetenčného rámca Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR je aj bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci. Odborový zväz preto upozornil ministerstvo na potrebu riešenia nepriaznivej situácie v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zamestnancov vzhľadom na nárast otvorených stretov zamestnancov so zverou, konkrétne medveďmi. Zamestnávateľia, aj odbory už totiž vyčerpali všetky existujúce zákonné možnosti na ochranu života a zdravia zamestnancov.

4

S akou požiadavkou sa Odborový zväz DREVO, LESY, VODA obrátil na Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR?

Odborový zväz DREVO, LESY, VODA okrem upozornenia na potrebu riešiť problém z pohľadu ochrany života a zdravia zamestnancov a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci navrhol, aby uvedené ministerstvo bolo gestorom kreovania pracovnej skupiny zameranej na hľadanie riešení vzniknutého problému, a to v spolupráci s Ministerstvom životného prostredia SR, Štátnou ochranou prírody a Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR za účasti celozväzového inšpektora pre BOZP Odborového zväzu DREVO, LESY, VODA.

5

Ako na upozornenie a podnet zareagovalo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

13. júla 2023 Odborový zväz DREVO, LESY, VODA až na základe zaslanej urgencie obdržal stanovisko Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, v ktorom odporučilo odborovému zväzu a zamestnancom, webový portál, citujem zo stanoviska: „Zníženie rizikového faktora, prípadne prijatie vhodných opatrení prichádza do úvahy v spolupráci so zásahovým tímom v pôsobnosti Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky, ktorá okrem zanalyzovania rizika uvádza na svojom webovom sídle „Čo robiť v prípade výskytu medveďa hnedého? Alebo Čo robiť v prípade stretu s medveďom?“.

Ministerstvo v súvislosti s podaným podnetom odborový zväz ďalej informovalo, citujem: „Internetový portál taktiež poukazuje na súčasnú problematiku škôd spôsobených medveďom hnedým na hospodárskych zvieratách, včelstvách, poľnohospodárskych plodinách, ovocných, lesných drevinách a majetku. Veľmi diskutovanou témou je problematika stretov človeka a medveďa. Keďže medveď hnedý patrí do kategórie celoročne chránených živočíchov, problematiku rieši Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky prostredníctvom svojej odbornej organizácie a to Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky.“

Stanovisko ministerstva ďalej obsahuje aj záver, citujem: „Ministerstvo tak nevidí vecný prínos v kreovaní pracovnej skupiny, keďže z hľadiska svojej vecnej pôsobnosti nevie a nemôže identifikovať možné riešenia. Zároveň z hore uvedených dôvodov nesúhlasí s gestorstvom tejto problematiky. Napriek tomu, že okrajovo sa dotýka bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov, samotná príčina problému spočíva v premnožení medveďov a jeho riešenie je tak mimo gescie a dosahu ministerstva. Túto situáciu by mali preto zamestnávateľia ako aj zástupcovia zamestnancov riešiť primárne s Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky“.

Ministerstvo vo vyjadrení ďalej uviedlo: „Všeobecné zásady prevencie podľa § 5 a § 6 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. je povinný uplatňovať zamestnávateľ. Práve zamestnávateľia zo sektoru lesníctva a vodného hospodárstva sú momentálne tí, ktorí sa musia vypradávať s touto nepriaznivou situáciou, a to analýzou rizík, prijatím potrebných opatrení na zníženie rizika a miery ohrozenia spôsobených rizikovým faktorom. Pri zvyšovaní úrovne bezpečnosti je vhodné v čo najväčšej možnej miere eliminovať známe a predvídateľné faktory, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie zamestnancov, v tomto prípade je hlavným zdrojom ohrozenia medveď hnedý.“

6

Čo pre Odborový zväz DREVO, LESY, VODA zo stanoviska Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR vyplynulo?

Vo vyjadrení Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR bolo uvedené, že tento orgán štátnej správy nevidí žiadne možnosti riešenia, ktoré by vedeli reálne prispieť k zlepšeniu situácie a ktoré by ministerstvo vedelo prijať v rámci svojej vecnej pôsobnosti, či by už išlo o legislatívne alebo nelegislatívne opatrenia.

Odborový zväz DREVO, LESY, VODA naďalej považuje za svoju prioritu ochranu zamestnancov. Vzhľadom na to, že kompetentné ústredné orgány štátnej správy a organizácie v ich zriaďovateľskej kompetencii situáciu monitorujú, štatisticky sledujú, ale nekonajú tak, aby bola dosiahnutá zmena nepriaznivého stavu a problémy mali aj riešenia, rozhodol sa vstúpiť do procesu hľadania možných riešení.

V súlade s legislatívou, platnou v podmienkach Slovenskej republiky je nevyhnutné, aby zamestnávateľ dodržiaval všetky zákonné povinnosti voči svojim zamestnancom, ktoré sa týkajú ich bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci bez ohľadu na to, v akom pracovnom prostredí zamestnanci pracujú.

Odborový zväz DREVO, LESY, VODA preto bude pokračovať v hľadaní predstaviteľov moci v Slovenskej republike zodpovedných za hľadanie a nájdenie riešení súvisiacich s ochranou života a zdravia zamestnancov a nie presúvanie problému ďalej bez toho, aby sa chytil iniciatívy.

V tomto štádiu môžeme len konštatovať, že moc, ktorá chce ovládať všetko, sa čuduje, keď ju volajú k zodpovednosti za všetko. Zodpovednosť je predsa sila, nie záťaž.

